

Historia ya Agano Jipya, Fasihi na Theolojia

Kipindi cha 7: Uanafunzi katika Kitabu cha Mathayo

Na Dkt. Ted Hildebrandt

A. Utangulizi na Uelewa wa Mwanafunzi [00:00-3:03]

**[A = Video Fupi Zilizounganishwa: AC; 00:00-8:07] Uelewa wa
Wanafunzi**

Karibu tena. Tutaanza leo kufanya kazi kwenye kitabu cha Mathayo tena. Mara ya mwisho, tulikuwa tunazungumzia kuhusu Mathayo kama mwenye utaratibu - kukusanya vitu ambavyo Luka anavitawanya, kuchukua hotuba na kulipua maneno ya Marko, lakini kazi za Marko zilielezea, zikipunguza na kuwa ndogo. Sasa, tunachotaka kufanya leo ni kuzungumzia - baada ya Mathayo kuwa mwenye utaratibu, tulikuwa tunazungumzia kuhusu Mathayo katika suala la ufuasi. Tuliita "utume" au ufuasi, na tulikuwa tumezungumzia kuhusu wazo la haki mpya ambayo Yesu alikuwa akichukua amri zilizozungumziwa na kuziingiza moyoni katika aina hii ya msingi, haki mpya ambayo Yesu alikuwa akizungumzia. Sio kama waandishi na Mafarisayo wanavyoonekana na wanadamu, bali mambo ya moyoni. Kwa hivyo ilikuwa suala la mauaji hapo awali, sasa ni la moyoni katika suala la hasira. Hapo awali ilikuwa ni masharti ya uzinzi, na sasa ni katika suala la tamaa ya macho. Na kwa hivyo Yesu anachukua sheria, na kuiingiza moyoni katika aina hii ya haki ambayo alikuwa akifanya kama mwalimu, Musa wa pili.

Sasa, ninachotaka kufanya leo ni kufanyia kazi - kwanza kabisa, tutaanza na uelewa wa mitume. Inavutia sana unapolinganisha mambo haya tofauti, uelewa katika mifano na pia katika Marko. Katika Mathayo sura ya 13 inasema "ninyi mitume mmepewa ujuzi wa siri za ufalme wa mbinguni, lakini wao si wao." Kwa hivyo, katika Mathayo anawaonyesha mitume kama wale wanaoelewa: "Ninyi mmepewa ufahamu, lakini wao si wao." Katika Marko sura ya 4, mstari wa 13, kifungu kinachofanana, "Yesu akawaambia, Hamjui mfano huu? Mtaelewaje mfano wowote?" Na kwa hivyo Yesu anawakemea wanafunzi kwa ukosefu wao wa ufahamu katika kitabu cha Marko, lakini

katika Mathayo anasema, "Ninyi mmepewa ufahamu ." Na kwa hivyo hiyo inavutia tofauti kati ya Marko, wanafunzi wasio na ufahamu, na katika Mathayo, wao wana ufahamu. Aina kama hiyo ya kitu inaonekana katika inayofuata hapa: "Hamjui mfano huu?" Marko anasema, "Heri macho yenu kwa sababu yanaona na masikio yenu kwa sababu yanasikia. Manabii wengi walitaka lakini hawakuweza kuona mnachokiona." Kwa hivyo vifungu hivi vinafanya kazi na Mathayo na vinamtodautisha Mathayo na Marko tu.

B. Uelewa katika Mathayo na Marko [3:03-5:40]

Sasa kinachovutia pia ni unapoenda kwenye mashua na kutembea juu ya maji. Acha nilinganishe tu—na ninachofanya ni kuwalinganisha Mathayo na Marko na kuonyesha jinsi Mathayo alivyo tofauti na Marko na kisha kusema, "Hmm, hii ni aina fulani ya mada." Kwa nini Mathayo alibadilisha mambo kutoka jinsi Marko alivyosema? Kwa hivyo walipokuwa wakiingia kwenye mashua, kumbuka, Yesu alikuwa akiwaenda juu ya maji. Katika Marko inasema, "nao wakashangaa sana, kwa sababu hawakuelewa kuhusu mikate, lakini mioyo yao ilikuwa migumu." Na katika Mathayo inasema "nao waliokuwa ndani ya mashua wakamsujudia wakisema, 'Hakika wewe ni Mwana wa Mungu.'" Kwa hivyo Yesu anapoingia kwenye mashua katika moja, inasema hawakuelewa mikate yote na kile kilichokuwa kikiendelea hapo. Katika Mathayo inasema, walimwabudu kama Mwana wa Mungu. Kwa hivyo inavutia sana, basi, kulinganisha huku kati ya hizo mbili.

Anazungumzia kuhusu chachu pia. Acha nirudi tu, tuko kwenye tukio la mashua tena, hadithi ile ile katika Marko kuhusu chachu na mashua, Yesu akiwaagiza wanafunzi, anasema, "Hamjalewa bado?" (Marko 8:21). Lakini ukienda kwenye Mathayo 16:12 inasema, baada ya kuwaonya wajihadhari na chachu ya Mafarisayo, anasema, "ndipo walipoelewa kwamba hakuwa amewaambia wajihadhari na chachu ya mkate, bali na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo." Kwa hivyo Mathayo anawaonyesha wanafunzi kama wenye uelewa. Katika Marko, anasema hawakuelewa, na inahitaji

kuelezewa kwao. Kwa hivyo inavutia tu hapa jinsi wanafunzi wanavyoonyeshwa. Marko anawakemea wanafunzi kwa kutoelewa. Mathayo anaacha hilo na badala yake, Yesu anafundisha, na kwa hivyo Yesu anaonyeshwa katika kitabu cha Mathayo kama mwalimu mzuri. Nadhani Mathayo anamwonyesha Yesu kama mwalimu huyu mzuri, na kwa hivyo anawafanya wanafunzi wake waelewe kwa sababu Kristo ni mwalimu mzuri. Kwa hivyo wanafunzi wake wanaelewa kwa sababu ya mafundisho yake, ilhali Marko haendelezi sana kipengele hicho cha mafundisho cha mada hiyo. Na anaonyesha aina ya mtangulizi, ambapo Mathayo anaonyesha kwamba wanaweza kuwa walipata uelewa baada ya mafundisho ya Yesu. Kwa hivyo inavutia tu jinsi aina hizo mbili zinavyotofautiana katika jambo hili.

C. Kupatanisha Tofauti hizi za Uelewa [5:40-8:07]

Sasa, unazipataje hizi zilingane? Tukio la kutembea juu ya maji tulilolizungumzia hapo awali, linasema, “Alipopanda kwenye mashua, walishangaa sana kwa sababu hawakuelewa.” Hapa kuna Marko 6:50, hawakuelewa kuhusu mikate wala hawakuelewa. Lakini katika Mathayo inasema, “wale waliokuwa ndani ya mashua wakamsujudia wakisema, ‘Hakika wewe ni Mwana wa Mungu.’” Kwa hivyo katika Marko hawaelewi, lakini ukiangalia katika Mathayo, wanaelewa, na wanasema anapoingia kwenye mashua, “Wewe ni Mwana wa Mungu.” Kwa hivyo tukilinganisha mambo haya mawili kuhusu uelewa huu wa kile walichoelewa na kile ambacho hawakuelewa. Onyo kuhusu chachu ya Mafarisayo, tumetaja hilo. Onyo kuhusu chachu ya Mafarisayo, hadithi ya Mafarisayo inaisha kwa kukemea – “Hamjalewa bado,” na hilo liko katika Marko. Ilhali, katika Mathayo 16, baada ya onyo kuhusu chachu ya Mafarisayo inasema, “ndipo walipoelewa kwamba hakuwa amewaambia wajihadhari na chachu ya mkate bali na mafundisho ya Mafarisayo.” Na hivyo kulinganisha vifungu hivi sambamba ambapo Mathayo anaonekana kuonyesha kwamba wanafunzi wanaelewa - Kristo ni mwalimu mzuri. Mathayo anafuatilia zaidi - si kwamba hawakuelewa - Mathayo anafuatilia *oligopistoi hii*. Sasa, *oligo*, wengi wenu mnasoma historia, na kwa hivyo mnajua *oligo* ni kama oligarchy. Oligarchy ni nini? Utawala wa kifalme ni nini? Utawala wa kifalme ni utawala

wa mtu mmoja. Oligarchy ni utawala wa wachache au wengi. Oligarchy - utawala wa wachache. Kwa hivyo hii ni michache, *pistoi* ni "imani." Kwa hivyo, Yesu anawakemea kwa kuwa na imani kidogo katika kitabu cha Mathayo. Kwa hivyo katika Mathayo, wanaelewa kidogo - wanaelewa. Lakini kile Mathayo anawakemea wanafunzi si kwamba hawakuelewa, ni kwamba tu walikuwa na imani kidogo. Mathayo anaeleza hili katika vifungu kadhaa: “Naye Yesu, akijua majadiliano yao, akawauliza, ‘Enyi wenye imani haba, mbona mnajadiliana kuhusu kutokuwa na mikate?’” Kwa hivyo, katika Marko ilikuwa ni kwa sababu hawakuelewa, lakini katika Mathayo, inasema, kimsingi, tatizo lilikuwa ukosefu wa imani. Wana uelewa na aina hiyo ya tofauti. Kwa hivyo ni jambo la kuvutia kulinganisha hizo mbili – Mathayo akizingatia kiwango cha imani.

D. Gharama ya Uanafunzi – Dietrich Bonhoeffer [8:07- 11:29]

[B = Video Fupi Zilizounganishwa: DF; 8:07-20:11]

Gharama ya Uanafunzi Sehemu ya 1

Sasa, tumeonyesha, kwa namna fulani, Yesu akifanya kazi na ufuasi huu, kwamba wanapaswa kutafuta haki, kama kipengele cha ufuasi. Tumewaonyesha wanafunzi wanaelewa, jinsi inavyoonyesha kwamba hawana imani, lakini wanaelewa, na sasa tunafikia mada kuu ambayo nataka kuiita gharama ya ufuasi. Na mara tu ninapotaja kifungu hicho, "gharama ya ufuasi," ni nini kinachokuja akilini? Kweli, unacho - wengi wetu tunajua kwamba kulikuwa na mtu anayeitwa Dietrich Bonhoeffer, na hii ni karibu wakati wa Vita vya Pili vya Dunia, na aliandika kitabu kinachoitwa *Gharama ya Ufuasi* ambacho kimechapishwa na wengi wamesoma sasa. Na Dietrich Bonhoeffer alikuwa Ujerumani wakati Hitler alipokuwa akiinuka miaka ya 1930, Hitler alipokuwa akiinuka, kwa kweli alikuwa mwanatheolojia wakati huo akiwa kijana kwani haya yote yalikuwa yakitokea na aliona kile kilichokuwa kikitokea Ujerumani. Kwa kweli alikuja Amerika na kusoma Amerika katika Jiji la New York na kwa kweli alihudhuria kanisa la watu weusi huko chini na alitiwa moyo sana na, "Swing Low, Sweet Chariot" na mambo ya jamii ya watu weusi na mambo ya kiroho na usemi wao wa imani yao. Kisha akarudi Ujerumani

na kisha akafanya kazi ya kuanzisha seminari. Na seminari haikuwa seminari iliyoidhinishwa na serikali. Kwa hivyo alifundisha katika seminari hii kwa muda na kukuza wazo lake - alikuwa mpenda amani. Hitler alipoanza kuinuka, kimsingi walifunga seminari, na kwa hivyo akaruka tena London na kisha akaenda Amerika na hii ilikuwa sasa - nadhani ilikuwa katika miaka ya 1940 - na alipokuja Amerika, ingawa, wakati huu, aligundua kuwa kuna kitu kibaya kilikuwa kikiendelea Ujerumani, na akagundua kuwa hangeweza kuzungumza na watu wa Ujerumani ikiwa angekimbia Ujerumani wakati watu wake walikuwa wakipambana. Alikuwa Amerika ambapo angeweza kuwa na maisha mazuri sana na kufanya mambo yake, lakini alirudi kwenye mashua na kusafirishwa kurudi Ujerumani. Aliingia moja kwa moja humo akijua kwamba labda angeuawa, na yeye na wengine wakati huo walikuwa wakipanga mauaji ya Adolf Hitler. Hapa kuna mtu anayepinga amani, alipokabiliwa na uovu halisi kama huo, anakuja na kusema "unajua, haitoshi tu kugeuza shavu la pili sasa. Lazima tufanye kitu. Jamaa huyu anawaua watu na ni mbaya sana na tunahitaji kufanya kitu." Kwa hivyo, alianza kupanga mauaji ya Adolf Hitler. Kisha akafungwa, na ikawa kwamba kama wiki mbili kabla ya Washirika kuingia na kuikomboa Ujerumani - kama wiki mbili kabla ya ukombozi, alivuliwa nguo, akatolewa, na kutundikwa katika gereza la Ujerumani. Wiki mbili tu - kama angefanikiwa, lakini hiyo ilikuwa mapenzi ya Bwana kwa maisha yake. Hii ndiyo gharama ya ufuasi. Na wakati Dietrich Bonhoeffer anaandika na kuzungumzia gharama ya ufuasi, mtu huyu anajua anachozungumzia. Alichagua kugeuka na kurudi katika hilo akijua kwamba hilo lingemgharimu maisha yake. Alikuwa mfuasi wa kweli wa Yesu Kristo.

E. Gharama ya Ufuasi - Mateso Leo [11:29- 16:54]

Pia kuna mambo mengi katika enzi hii, mara nyingi huwauliza wanafunzi, tunasoma kuhusu mapema—kitabu cha Fox cha mashahidi wa imani na mambo mengine kuhusu jinsi katika kanisa la kwanza kulikuwa na mateso, hasa katika karne ya kwanza baada ya—si karne ya kwanza bali karne ya pili ulipokuwa na maafisa wa Kirumi. Katika karne ya kwanza, ilikuwa mateso ya ndani zaidi, watu wakijaribu kuonyesha uaminifu

wao kwa mfalme na mambo mengine lakini Wakristo wengi waliuawa. Yakobo, ndugu yake Yohana aliuawa mwaka wa 44 BK. Petro—alisulubiwa kichwa chini huko Roma. Paulo, alikatwa kichwa huko Roma. Kwa hivyo ulikuwa na Wakristo wengi—Paulo, unakumbuka hadithi kutoka kitabu cha Matendo, kupigwa na kila aina ya mambo mabaya yanayompata, kupigwa mawe, kuachwa afe, aina hizo za mambo. Na kwa hivyo ninawauliza watu, “Enzi kuu ya mateso ilikuwa lini kanisani? Ni lini mashahidi wengi wamekufa kuliko karne nyingine yoyote ambayo tumekuwa nayo hadi sasa? Katika miaka elfu mbili ya kanisa, ni karne gani ambayo inajulikana zaidi kwa mashahidi wa imani Wakristo?” Na jibu si karne ya kwanza au ya pili. Jibu ni karne ya ishirini. Wakristo wengi wamekufa katika karne ya ishirini na sasa katika karne ya ishirini na moja kuliko waliokufa katika karne zote hizo za kanisa. Na inavutia sana. Hivi sasa tunaangalia Nigeria, na kaskazini mwa Nigeria kuna Waislamu ambao wanawaua Wakristo tu - wanaingia, wanaondoa miji, na kuwaua watu wanaoenda kanisani. Tunakumbuka, na niliambia - hii ilikuwa lini, mwaka mmoja uliopita au miaka miwili iliyopita sasa - huko Iraq wakati ulikuwa na Wakristo ambao wamekuwa Iraq kwa miaka elfu mbili. Namaanisha, kanisa lilienea huko mara tu baada ya kifo cha Kristo, na kanisa la Kikristo limekuwa Iraq kwa miaka elfu mbili. Tulimchukua na kumshinda Saddam Hussein, na sasa Wakristo wako Iraq, wanaabudu. Huko Baghdad, kuna watu 68 wanaoabudu katika kanisa la Kikristo. Wanaelekea mbele na wanaabudu katika ibada ya kanisa la Kikristo, na ghafla, gaidi wa Kiislamu anaingia nyuma akiwa na bunduki ya mashine na kuwaua watu 68. Anawapiga risasi mgongoni, anawaua watu hawa - watu wasio na hatia, hakuna silaha, hakuna njia ya kujilinda - wanapigwa risasi na kufa. Na kisha unajiuliza, “Hii iko wapi kwenye vyombo vya habari? Hii ilikuwa wapi?” Ilikuwa hadithi ya siku moja kwenye vyombo vya habari kisha ikatoweka. Hata niliuliza darasani mwangu, “Je, kuna mtu yeyote aliyesikia kuhusu hili?” Na kulikuwa na mtu mmoja au wawili ambao hata walisikia kuhusu kilichotokea. Wakristo 68 walipigwa risasi mgongoni kwenye ibada huko Baghdad – hakuna hata mmoja anayejua kuhusu hilo. Kwa kweli darasani mwangu, ilikuwa ya kuvutia sana, mtu mmoja alisema, “Nashangaa walifanya nini ili wastahili hilo.” Samahani, hilo ni jambo la kushtukiza. Unawalaumu

watu hawa kwa – na kwa hivyo watu hawa wanapigwa risasi, bila msaada wowote wanapigwa risasi hivyo. Nigeria.

Vipi kuhusu kusini mwa Sudan na mambo kama hayo? Namaanisha, Moammar Gadhafi, sasa ametoka madarakani, Moammar Gadhafi amekufa. Lakini Libya - alikuwa akiwalipa Waislamu washuke na kuwaua Wakristo na kutoka sehemu ya kaskazini ya Afrika. Na tena, Wakristo wakifa, Wakristo wakifa - ulimwengu unapepesa macho yao na kufunga na kutoa udhuru kwa hilo na kusema, "Naam, ilikuwa ni mtu mwendawazimu tu aliyefanya hivi." Na unasema, Subiri, inatokea mara kwa mara na tena. Nini kilitokea? Loo, chemchemi ya Kiarabu, chemchemi nzuri ya Kiarabu ya 2011, na kisha unauliza swali, ni nini kimetokea Misri? Walijikomboa, ndio, uhuru huko Mubarak kutoka Misri na kisha ghafla unasema, Ni nini kimetokea kwa kanisa la Coptic? Kanisa la Coptic limekuwa Misri kwa miaka elfu mbili, na wanachoma makanisa na kuwaua Wakristo, na hii wanaiita ukombozi wa chemchemi ya Kiarabu - kipindi hiki kikubwa cha uhuru na Wakristo wanakufa na kila mtu anapiga makofi kwamba hatimaye wanapata demokrasia na demokrasia inaongoza kwa kifo cha Wakristo. Tena, nani anasema chochote? Yote yamenyamazishwa. Hakuna anayesema chochote. Ni machache sana. Na kwa hivyo, ninachosema ni kwamba gharama ya ufuasi ni halisi sana, na ninapowaangalia wengi wenu vijana mnaochukua darasa hili sasa, moyo wangu unavunjika kwa sababu nadhani, mtaona mateso ambayo hamjawahi kuona hapo awali. Mambo hayazidi kuongezeka hapa. Hapana, mambo yanazidi kuwa ya kijeshi. Kama Mkristo, kuna uwezekano mkubwa wa kuona harakati hizi kubwa dhidi ya Ukristo ambapo watu wanawaua Wakristo au mbaya zaidi, kwa maana nyingine, wanawazuia Wakristo ili ujumbe wa Kikristo usiweze kutangazwa. Na kwa hivyo kinachotokea ni kwamba, unapata serikali zikisema, "Hauruhusiwi kufanya hivi, hauruhusiwi kufanya hivyo kama Mkristo." Kwa hivyo, ni jambo ambalo tunahitaji kufikiria - gharama ya ufuasi. Kwa hivyo nataka tu kufanyia kazi wazo hili, la gharama ya ufuasi. Unamkumbuka msichana yule katika ufyatuaji risasi wa Columbine na mvulana yule mmoja alikuja na kuwaua watoto darasani mwake, na anamwuliza msichana huyo, anamwekea bunduki kichwani, na kusema,

“Wewe ni Mkristo?” Anamwambia, “Ndiyo.” Anavuta risasi na kumpiga risasi moja kwa moja kichwani na kumuua. Tunasema ni ushuhuda mkubwa sana. Jambo la mwisho – “Wewe ni Mkristo?” anasema “ndiyo” na anakufa wakati huo. Msiba. Msiba. Hiyo ilikuwa Amerika huko Colorado.

F. Gharama ya Ufuasi—Sio Amani, Bali Upanga [16:54-20:11]

Kwa hivyo, gharama ya uanafunzi. Acha nisome maoni kutoka kwa Yesu. Hii ni kutoka sura ya 10 wakati Yesu anawatuma wale kumi na wawili - anawatuma wanafunzi wake kumi na wawili - na anawaonya wanafunzi kumi na wawili jinsi itakavyokuwa watakapotoka na anasema hivi: "Kwa maana nimekuja kumgeuza mtu dhidi ya baba yake, na binti dhidi ya mama yake; adui za mtu watakuwa watu wa nyumbani mwake, na kila mtu ampendaye baba yake au mama yake kuliko mimi hanistahili. Na mtu yeyote asiyechukua msalaba wake na kunifuata hanistahili." Nadhani kifungu kingine kutoka kwa moja ya injili zingine kinasema hivi: "Yesu anasema (na hiki ni kifungu cha kuvutia pia) "Sikuja kuleta amani, bali upanga." Huyu ni Yesu Kristo anayezungumza. Anasema, "Sikuja kuleta amani, bali upanga." Na kwa hivyo unauliza, "Je, Ukristo ni dini ya upanga?" Na unasema, "Naam, ndio." Yesu anafundisha, 'Sikuja kuleta amani, bali upanga" Na hivyo watu husema, “Tazama, Ukristo pia ni dini ya vurugu!” Si kweli. Lazima uangalie muktadha hapo. Muktadha ni upi? Hawaambii wanafunzi wake wachukue upanga. Petro anapochukua upanga na kumkata sikio Malko katika bustani ya Gethsemane, Yesu anasema, “Weka upanga wako; wale wanaoishi kwa upanga watakufa kwa upanga.” Yesu anasema, “Sikuja kuleta amani, bali upanga.” Anachomaanisha ni “Ninyi wanafunzi, mnapotoka, upanga utatumika juu yenu.” Na Yesu anasema kinachotokea hapa si kuleta amani, bali upanga utatumika juu yenu. Sio wito kwao kuchukua upanga, anawaonya tu kwamba upanga - kifo hicho - utakuwa hatima ya nini? Mitume. Wote walikufa kwa kuuawa shahidi, isipokuwa Yohana - tunajiuliza ni nini kilitokea hapo. Na Paulo pia tunamjua. Kwa hivyo, gharama ya ufuasi, suala la ufuasi.

Ni jambo la kuvutia kwangu, pamoja na wanafunzi, mnao wote kumi na wawili - Yuda alijinyonga kwa sababu ya kumsaliti Yesu. Paulo atakufa kama shahidi, akakatwa kichwa huko Roma. Petro atasulubiwa kichwa chini kwa sababu Petro hajioni kama anastahili kufa kama Yesu alivyokufa. Kwa hivyo cha kuvutia ni kwamba mitume wote kumi na wawili kimsingi wanakufa kwa kuuawa shahidi. Yohana, kuna swali hapo ni nini kilitokea kwa Yohana kwa sababu aliishi hadi miaka ya 90, lakini kimsingi wote wanakufa kwa kuuawa shahidi. Unasema, "Hilo linaniambia kitu kuhusu Ukristo," kwa sababu, kabla ya Kristo kufufuka kutoka kwa wafu, hawa jamaa wote walikuwa wakikimbia kwa hofu na kujificha, na sasa baada ya ufufuo, unaona nguvu ya Mungu katika maisha yao. Na ni ushuhuda wa kuvutia tu wa ukweli wa Ukristo. Watu hawa walikufa - hawakubuni hadithi kuhusu Yesu - watu hawa walikufa kwa kile walichoamini. Walikufa kwa ajili ya imani zao. Utakapowaona wote kumi na wawili wakifa, ungetarajia kwamba, kama wangukuwa wakibuni tu hadithi na hadithi kuhusu Yesu, kwamba mmoja wao angesema, "Tumbuni tu mambo hayo. Ni sawa, huna haja ya kuniua kwa sababu yote yalikuwa ya kubuni tu." Hapana, hapana, hapana. Wote walikufa baada ya kutangaza kwamba Yesu Kristo amefufuka kutoka kwa wafu.

G. Gharama – Kuacha Viambatisho [20:11-23:56]

[C = Video Fupi Zilizounganishwa: GH; 20:11-27:13]

Gharama ya Uanafunzi Sehemu ya 2

Kwa hivyo, sawa, gharama ya ufuasi hapa. Hebu tuzungumzie kidogo kuhusu baadhi ya haya. Unaelewa kisa cha mtawala kijana tajiri. Hebu tuangalie chini na tuone hapa, tumezungumzia Dietrich Bonhoeffer na kwamba wanafunzi wa kweli watapata kukataliwa, mateso, chuki - si amani, bali upanga. Na hivyo, ndivyo tulivyokuwa tukizungumzia. Kisha una "Kwa maana nimekuja kumgeuza mtu dhidi ya baba yake au binti yake dhidi ya mama yake; adui za mtu watakuwa watu wa nyumbani mwake mwenyewe, na yeyote anayempenda mama yake au baba yake kuliko mimi hanistahili. Na yeyote asiyechukua msalaba wake ..." na picha ya mtu kuchukua msalaba wake - tunaiona kama kitu cha kidini leo, lakini msalaba ulikuwa chombo kikatili cha kifo, "...

na kunifuata hanistahili. Na yeyote anayepata maisha yake atayapoteza. Mtu anayepoteza maisha yake kwa ajili yangu atayapata."

Sasa, hapa kuacha ni gharama ya ufuasi kwa kuacha au kuacha mambo yanayoambatana na mambo mengine. Kwa hivyo una hadithi hii ya mtawala kijana tajiri katika kitabu cha Mathayo na nataka tu kusoma hii. Mtawala kijana tajiri anamjia Yesu na kusema, "Ni mambo gani mema nifanye ili nipate uzima wa milele?" Kwa hivyo, jamaa huyo anakuja na kumwuliza Yesu swali moja kwa moja – "nifanye nini ili nipate uzima wa milele?" – ungetarajia Yesu aseme, "Mwamini Masihi. Niamini nami utakuwa na uzima wa milele." Hilo silo Yesu anamwambia kijana huyu. La kuvutia sana. Anasema, "Usiue. Usizini. Usiibe vitu vingine." Kijana huyo anajibu hivi: "Haya yote nimeyashika. Ni nini bado ninakosa?" Inasema – naamini imo katika kitabu cha Marko – kwamba Yesu alimtazama kijana huyu ambaye inaonekana alikuwa ameshika sheria, na Yesu alimpenda. Hata hivyo, Yesu anamsukuma hadi hatua inayofuata, na anasema, "Ukitaka kuwa mkamilifu, nenda ukauze mali zako uwape maskini nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo unifuata." Aliondoka kwa huzuni kwa sababu alikuwa na utajiri mwingi. Kisha Yesu anasema, "Ni vigumu kwa tajiri kuingia katika ufalme wa mbinguni." Ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano kuliko tajiri kuingia mbinguni, katika ufalme. Kwa hivyo, unapata kauli hii hapa kwa mtawala kijana tajiri kutoweza kuacha kushikamana na utajiri wake, na Yesu akasema, "Utoe, uwape maskini. Njoo unifuata." Kwa hivyo, wanafunzi wanachanganyikiwa na hilo. Wanasema, "Ni nani basi awezaye kuokolewa?" "Ni vigumu kwa tajiri kuingia katika ufalme kuliko ngamia kupita kwenye tundu la sindano."

Sasa, kwa njia, mimi huchukulia jicho la sindano kuwa jicho halisi la sindano. Kila mtu amewahi kusema, "Naam, ilikuwa lango ambalo ngamia alipaswa kupitia ili kuchukua bidhaa zote." Sijui, hilo halijawahi kunivutia sana. Nadhani, kwa kweli, anazungumzia sindano na kuonyesha tu tofauti hii kubwa. Anajaribu kusema haiwezekani - bila Mungu - haiwezekani kwa tajiri. Lakini, kwa njia, tunajua kwamba kulikuwa na matajiri waliomkubali Kristo katika kanisa la kwanza. Tuna Yusufu wa

Arimathea; una Nikodemo na wengine ambao wanaonekana kuwa watu wa utajiri waliomsaidia Yesu; tuna Lidia katika kitabu cha Matendo, - Lidia, muuzaji wa zambarau; na wengine, kwa hivyo sio jambo la kupinga utajiri. Ni kusema tu kwamba utajiri huu unaonekana kuwa na makucha yake kwa kijana huyu na Yesu alijua haswa mahali ulipo.

H. Gharama – Kujikana/Kujipoteza [23:56-27:13]

Sasa, kufa kwa ajili ya nafsi yako na kupoteza nafsi yako kwa ajili ya Kristo ni sehemu nyingine ya gharama ya ufuasi. Na kwa hivyo, hii inakuja hapa katika kile kinachoitwa kifungu kuhusu kuiga Kristo, na acha nisome kifungu hiki. Ni kutoka sura ya 16, mistari ya 24 hadi 26. Inasema hivi: “Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, ‘Mtu yeyote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuata. Kwa maana mtu yeyote anayetaka kuiokoa nafsi yake ataipoteza; na mtu yeyote anayepoteza nafsi yake kwa ajili yangu ataipata. Itamfaidia nini mtu akiupata ulimwengu wote, na kuipoteza nafsi yake? Na mtu atatoa nini badala ya nafsi yake?’” Kwa hivyo Yesu hapa, anazungumzia kuhusu dhabihu kwa ajili ya Ukristo. Wakati mwingine mimi hujiuliza kuhusu Ukristo wa kitamaduni ninaouona Amerika ambapo, watu wanasema, “Ukimfuata Yesu utapata maisha mazuri. Utakuwa na maisha yenye kusudi – utakuwa na kusudi maishani na kila kitu kitaenda vizuri. Mungu ataweka tabasamu hili kubwa usoni mwako na utakuwa na furaha wakati wote.” Na unasema, “Subiri kidogo, tunazungumzia msalaba hapa. Tunazungumzia mateso na kupoteza maisha ya mtu kwa ajili ya injili.” Kwa hivyo, inavutia tu jinsi nadhani mambo yamebadilika zaidi hadi aina hii ya injili ya “afya na utajiri”: mfuata Yesu naye atafanya maisha yako – kila kitu kitafanya kazi vizuri zaidi. Na jibu ni – kwa maana fulani za kina – jibu ni ndiyo, kuna maana zaidi ya kusudi na maana maishani na maisha yenye kusudi, lakini kuna maana nyingine ambayo kunaweza kuwa na hasara kubwa na mateso makubwa Wakristo kufuata nyayo za Yesu. Tunapaswa kutembea katika hatua za Yesu, na njia ya Yesu ndiyo njia ya huzuni. Yesu ni “mtu wa huzuni na anajua huzuni.” Humwoni, isipokuwa kama uko katika maduka ya vitabu ya Kikristo au kitu kama Yesu anayecheke. Unamwona Yesu nini? Ukilia juu ya Yerusalemu, unamwona Yesu akiteseka, na hiyo ndiyo njia tunayoitwa. Kwa hivyo hiyo

sio aina ya Yesu mwenye furaha—furaha wakati wote ambayo inaonyeshwa katika utamaduni wetu. Uigaji huu wa Kristo – hata tuna kitabu cha Thomas à Kempis kilichoandikwa kiitwacho *Kuiga Kristo* – na kwa hivyo wale ambao wangemfuata Kristo wamwige na kwamba wanafuata nyayo zake, na hatua zake ni njia ya msalaba, kupoteza maisha yao kwa ajili ya wengine. Na kwa hivyo huu ni ujumbe mgumu. Gharama ya ufuasi ipo. Imekuwa – na wanafunzi ambao wamemfuata Yesu wamelipa gharama kubwa kwa maisha yao, familia zao, na kila aina ya vitu. Kwa hivyo yeyote anayemfuata Kristo atajua aina hiyo ya vitu. “Sasa, ikiwa mtu yeyote anataka kunifuata, lazima ajikane mwenyewe na kuchukua msalaba wake na kunifuata.” Tunamwiga Kristo. Tunatembea katika nyayo zake. Anapoenda msalabani, ndivyo tunavyotembea.

I. Wanafunzi wa Kweli na wa Uongo [27:13-32:18]

[D = Video Fupi Zilizounganishwa: IK; 20:11-39:46]

Ufuasi wa T/F, Je, mimi ni Mkristo?

Sasa, jambo lingine hapa ni - gharama ya ufuasi. Tumezungumzia kuhusu haki ya kweli; tumezungumzia kuhusu uelewa, kwamba tunahitaji kumwelewa mwalimu wetu; na sasa tumezungumzia kuhusu gharama ya ufuasi. Sasa nataka kuangalia mada hii ya manabii wa kweli na wa uongo au wanafunzi wa kweli na wa uongo. Inaonekana kuna wanafunzi wa kweli na wa uongo. Na kwa hivyo, Mathayo anafundisha nini kuhusu mitume na wanafunzi wa uongo? Tunazungumzia maana ya kuwa mwanafunzi wa Kristo, na inaonekana, kuna wanafunzi wa kweli na wa uongo. Mathayo anazungumzia hili kwa njia zenye kugusa moyo sana. Na kwa hivyo, tunaweza kuzungumza kuhusu mfano wa magugu wapi? Mkulima anatoka na kupanda ngano nzuri katika ardhi yake. Akiwa amelala, adui anakuja na kupanda magugu bustanini. Kinachotokea ni kwamba yanaibuka, watumishi wanaona kwamba sasa kuna magugu yaliyochanganyikana na ngano, na wanasema, "Je, tuondoe magugu?" na bwana anasema, “Hapana, acheni ngano na magugu vikue pamoja hadi wakati wa mavuno,” na wakati wa mavuno, atawatuma wavunaji wake na wavunaji wake watawatenganisha ngano na magugu, naye atayachoma magugu kwa moto usiozimika – ni wazi akiwakilisha kitu hasi – lakini magugu

huteketea. Lakini hukua pamoja, ngano na magugu hukua pamoja. Ngano huchipuka na kutoa mavuno ya takriban masuke sitini, mia moja ya nafaka. Magugu hayazai chochote, na kwa hivyo yanateketea. Kwa hivyo, huu ni mfano kwamba kuna mchanganyiko, katika kanisa la Kikristo. Unafikiri kwamba kila mtu ni Mkristo na jibu ni hapana, kuna mchanganyiko. Yesu anatuonya kuhusu hilo katika mfano huu. Imani au matendo? Hili ndilo swali kubwa linalojitokeza – imani au matendo?

Sasa, nataka uangalie hili, kauli hii kutoka kwa Yesu na hii inatoka katika Mathayo sura ya 7. Hii ni Mahubiri ya Mlimani. Hili ndilo fundisho kuu la Yesu - Mahubiri ya Mlimani. Na hivi ndivyo asemavyo, na nadhani hii ni seti ya mistari ya kutisha kwa maana fulani. Sasa, najua hatuogopi chochote, tunahitaji kuwa na furaha wakati wote kwa sababu Yesu ameokoa roho zetu na tuna bima ya moto sasa. Tazama hili na uone unachofikiria : Mathayo sura ya 7, mistari ya 21 na 22, anasema, "Si kila mtu aniambiaye, 'Bwana, Bwana' atakayeingia katika ufalme wa mbinguni, ila yeye tu" - nani? Nani ataingia katika ufalme wa mbinguni? Wote wanaosema kifungu hiki kidogo - niliomba nilipokuwa na umri wa miaka mitano, "Ninamwamini Yesu" na Yesu alinisamehe dhambi zangu. Kwa hivyo nikasema fomula hii ndogo: "Yesu, nakuamini na ninakuamini" na tukisema fomula hii ndogo basi tumeokolewa. Je, ndivyo Yesu asemavyo? Nani ataingia katika ufalme? Hapa anasema waziwazi. Haya ni mafundisho ya Yesu kuhusu ni nani anayeingia katika ufalme wake. Na si wale wanaosema “Bwana, Bwana” – angalia hili – “ila yeye tu,” nini? “hufanya mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni.” “Yeyote anayefanya mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. Wengi wataniambia siku hiyo, ‘Bwana, Bwana, hatukutabiri kwa jina lako?’” Kwa maneno mengine, “Nilikuwa mhubiri. Nilikuwa mhubiri. Nilitoka nje nikahubiri injili yako. Nilitabiri kwa jina lako, na kwa jina lako nikatoa pepo.” Kwa maneno mengine, “Mwanadamu, tulikuwa wema sana tulikuwa tukitoa pepo kwa jina la Yesu, na kufanya miujiza mingi.” Hawa jamaa walifanya miujiza. Walifikiri walikuwa wakifanya miujiza kwa ajili ya Kristo. “Ndipo nitawaambia waziwazi, ‘Sikuwajua ninyi kamwe. Ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu.’” Je, watu hawa walifikiri kweli walikuwa wakifanya

mambo haya kwa jina la Kristo – miujiza, unabii, kuhubiri, kutoa pepo. Kristo anasema, “Sikuwajua ninyi kamwe.”

Uwezekano wa kujidanganya. Nadhani hili linatuonyesha uwezekano wa kujidanganya – kwamba mtu anaweza kufikiri kuwa ni Mkristo. Inaonekana watu hawa walidhani walikuwa Wakristo, wanaanza kuorodhesha mambo haya yote waliyofanya. Na Yesu anasema, “Hapana, hapana. Lazima mfanye mapenzi ya Baba yangu.” Kwa hivyo basi tunahitaji kujua mapenzi ya Baba ni nini. Lakini watu hawa walidhani walikuwa wakifanya hivyo, na Yesu anasema, “Sikuwajua ninyi kamwe,” kisha anasema, “Ondokeni kwangu, ninyi watenda mabaya.” Kwa hivyo, kuna uwezekano wa kujidanganya. Ninazungumzia hilo tu kwa sababu inaonekana kwangu watu wengi wanafikiri wao ni Wakristo, na, kama mwanangu alivyowahi kuniambia, mimi hununua jezi ya Lakers na kuvaa jezi ya Lakers, je, hiyo inanifanya niwe mchezaji wa mpira wa kikapu wa Lakers? Hapana. Unajua, ikiwa ninaishi kwenye gereji kwa muda wa kutosha, je, hiyo inanifanya niwe gari? Hapana. Lazima ufanye mapenzi ya Baba na kwa hivyo lazima uwe mwangalifu sana na baadhi ya haya.

J. Wanafunzi wa Kweli na wa Uongo – Kondoo na Mbuzi [Mathayo 25] [32:18-35:38]

Kwa hivyo, kuna wanafunzi wa kweli na wa uongo. Hapa kuna mwingine, na huu pia unapenya sana. Huyu ni kondoo na mbuzi, na huu ni katika hukumu ya mwisho. Sasa uko mbinguni, katika muktadha wa mbinguni, na Baba atawatenganisha kondoo na mbuzi - kondoo mkono wake wa kulia, mbuzi mkono wake wa kushoto.

Anawatenganishaje kondoo na mbuzi? Mbuzi watakuwa wabaya wanaoenda mahali pabaya. Kwa hivyo, wanaingia katika ufalme kwa msingi gani? Kondoo wanaingia katika ufalme kwa msingi gani? Acha nikusomee hapa, inasema basi, "Kisha mfalme atawageukia wale walio upande wa kushoto na kusema," - kwa wale walio upande wa kushoto, kwa hivyo hawa ni mbuzi - "Ondokeni kwenu, enyi mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya ibilisi na pepo zake." Kwa kweli,

inavutia kidogo, unajua kwamba Yesu anazungumza zaidi kuhusu kuzimu kuliko anavyosema kuhusu mbinguni? Na bado watu leo wanasema, "Naam, bila shaka hakuna kuzimu kwa sababu hatuna dhambi yoyote." Kwanza kabisa – utamaduni wetu, tunafuta dhana nzima ya dhambi na kwa hivyo tunafuta dhana ya aina yoyote ya matokeo baadaye. Sisi ni Wamarekani baada ya yote. Tunaweza kufanya tunavyotaka na hakuna matokeo, sivyo? Hapana. Yesu anazungumzia hili, anasema, “waliolaaniwa, mkaingie katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya ibilisi na pepo zake.” Sasa, kwa nini? Kwa nini? – “kwa maana nilikuwa na njaa na hamkunilisha. Nilikuwa na kiu na hamkunipa kinywaji. Nilikuwa mgeni na hamkunikaribisha nyumbani kwako.' Ndipo watajibu, 'Bwana, ni lini tulikuona una njaa au kiu au mgeni au uchi au mgonjwa au kifungoni na hatukukusaidia?' Naye atajibu, 'Nawaambia kweli. Mlipokataa kuwasaidia wadogo hawa, ndugu zangu na dada zangu, mlikataa kunisaidia.'” Walishangaa. “Tulikuona lini? Tulikuona lini mgonjwa na uchi na hatukukusaidia?” Walishangaa. Walidhani kwamba wamefanya hivyo. Na Yesu anasema, Hapana, hapana. 'Kadiri mlivyowatendea wadogo wa hawa, mlinitendea mimi.’” Pia inavutia kidogo, unapoenda kwa kondoo, naye anawaambia kondoo, “Njoooni katika ufalme wangu.” Kondoo husema, “Sawa, tunaingiaje hapa?” Anasema, “Kadiri mlivyowatendea wadogo wa hawa, mlinitendea mimi.” Na kondoo wenyewe hawakujua hata ni lini waliwasaidia watu hawa na mambo kama hayo, kwa hivyo inavutia tu aina ya mabadiliko hapa . Tena, ninazungumzia tu suala la kujidanganya. Kitabu muhimu sana, ambacho watu wanapaswa kukifahamu ni kitabu cha zamani cha Scott Peck kinachoitwa *Watu wa Uongo*. Kinachotokea ni kwamba tunaridhika na uongo tunaojiambia wenyewe na Yesu hapa mwishoni. Hakuna visingizio, na tena, utamaduni wetu umeundwa na visingizio. Sisi ndio waathiriwa kila wakati. Siku zote tumekuwa na aina fulani ya visingizio, na Yesu anasema, “Hapana, hapana. Haviosheki hapa. Hata kama ulifikiria jambo moja, hilo halikuwa ukweli, na lazima ukabiliane na ukweli sasa, na kuna matokeo ya maamuzi yako. Haukusaidia hata kidogo kati ya haya na kwa hivyo niondokeeni mimi, watendao maovu.” Hiki ni kifungu chenye nguvu sana kinachoibua suala hili la kujidanganya.

K. Kufanya Mapenzi ya Baba – Je, mimi ni Mkristo? [35:38-39:46]

Sasa, jambo moja zaidi, hebu turudi kwenye hili na jambo moja zaidi ambalo nataka kulizungumzia. Yesu, kuhusu wanafunzi wake, anakuja na mama yake na ndugu zake wakamjia. Mama yake na ndugu zake, Mariamu na Yakobo na Yusufu, wakamjia Yesu na kimsingi, wanataka kumwona Yesu, na Yesu - na hii ni Mathayo sura ya 12, mstari wa 49 - aliwanyooshea kidole wanafunzi wake na kusema, "Hawa ni mama zangu na ndugu zangu." Kwa maneno mengine, anapanua ufafanuzi wake wa familia hapa na jamii, mbali na aina ya ukoo na mama na ndugu aina ya kitu ambacho anahusiana nacho kwa damu, na kimsingi anapanua kwamba, "Wanafunzi hawa, hawa ni wangu. Hawa ni mama na ndugu." Kisha anasema hivi: "Mtu yeyote anayefanya mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni ndiye ndugu yangu na dada yangu na mama yangu." Ndugu yake ni nani? Dada yake ni nani? "Mtu yeyote anayefanya mapenzi ya Baba, Baba yangu aliye mbinguni, ndiye ndugu yangu na dada yangu na mama yangu." Angalia hakupi fomula ndogo ya kusema, "Ndiyo, niamini tu, niambie uniamini na kisha kila kitu kitakuwa sawa." Hapana, hasemi hivyo. Anasema, "Yeyote anayefanya mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni."

Na kisha, moja ya mwisho ikiwa na wazo la aina hii la wanafunzi wa kweli na wa uongo . Angalia hili. Mtu mwenye busara alijenga nyumba yake juu ya mwamba. Mtu mpumbavu alijenga nyumba yake juu ya mchanga. Kila mtu anajua aina hiyo ya hadithi, mtu mwenye busara alijenga nyumba yake juu ya mwamba - tuliimba wimbo huo tulipokuwa watoto - na mtu mpumbavu alijenga nyumba yake juu ya mchanga. Kuna tofauti gani kati ya mtu mwenye busara na mtu mpumbavu? Hii ni Mathayo sura ya 7, tena, Mahubiri ya Mlimani. Yesu anasema hivi: "Kwa hiyo, kila mtu anayesikia maneno yangu haya na kuyafanya, anafanana na mtu mwenye busara aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. Kila mtu anayesikia maneno yangu haya na hayafanyi, anafanana na mtu mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga." Kwa hivyo Yesu anafanya tofauti dhahiri hapa kati ya - wanafunzi wa kweli kama wale wanaosikia maneno ya Yesu na kuyafanya. Sasa maneno ya Yesu ni yapi? Amezungumzia hilo kwa sura tatu katika

Mahubiri ya Mlimani. “Heri walio maskini wa roho, maana ufalme wa mbinguni ni wao. Heri walio safi moyoni, maana hao watamwona Mungu. Heri ninyi watu watakapowatesa na kufanya mambo yote mabaya kwa ajili ya haki, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wenu.” Yesu anaelezea, basi, katika mafundisho yake, na anasema, “Yeyote asikiaye maneno haya na kuyatenda.” Haitoshi tu kusema, “Nasikia na ndiyo, naamini mambo hayo.” Hapana, hapana. Anapaswa kuyatenda.

Kwa kweli zoezi ninalotumia kwangu mwenyewe, mara kwa mara, ninajiuliza hivi: “Je, mimi ni Mkristo?” Ninajiuliza swali hili: “Je, mimi ni Mkristo?” Na unasema, “Loo, Dkt. Hildebrandt, umekuwa ukifundisha Biblia kwa miaka hii yote.”

Unawakumbuka wale jamaa waliohubiri Neno na akasema, “Ondokeni kwangu, enyi watenda maovu?” Ninajiuliza, “Je, mimi ni Mkristo?” Na jibu si “Loo, bila shaka. Ndiyo.” Je, ninafanya mapenzi ya Baba? Nadhani ni swali zuri kwa mtu kujiuliza kufikiria kwa uzito, “Je, mimi ni Mkristo?” na kujiuliza, “Je, ninatembea katika nyayo za Yesu? Je, ninabeba msalaba wangu na kumfuata?” Na kwa hivyo, nadhani ni jambo zuri, si kwa upande wa hofu, kama vile ninajipatia wokovu wangu mwenyewe na lazima nifanye kazi hizi zote. "Hapana, lakini nadhani ni jambo zuri tu kutafakari ili mtu asijisikie raha na Ukristo wao. Wanasema, "Ndiyo, mimi ni Mkristo. Hakuna shida. Nimevaa jezi ya Lakers, unaona? Na jezi ya Lakers inamaanisha ninacheza mpira wa kikapu na Lakers ." Hapana. Unavaa jezi, wewe si mchezaji. Kwa hivyo lazima uwe mwangalifu na hilo, na nadhani ni swali zuri la kuuliza - "Je, mimi ni Mkristo?" na kufikiria kwa undani kuhusu maana yake.

L. Theolojia ya Yesu – Mwalimu Mkuu [39:46-43:58]

[E = Video Fupi Zilizounganishwa: LM; 43:58-48:18]

Kubwa kuliko Musa

Kwa hivyo, wanafunzi wa kweli na wa uongo, gharama ya ufuasi - hayo ni mambo mazito sana. Sasa ninachotaka kufanya ni kufanya kazi inayofuata - tutabadilisha mada kutoka kwa ufuasi sasa. Tumezungumzia mambo mbalimbali ya ufuasi - gharama ya ufuasi, haki inayohusika katika ufuasi, uelewa wa wanafunzi, Yesu kama mwalimu, na

wanafunzi wa kweli na wa uongo, na aina hizo za mambo. Ninachotaka kufanya baadaye ni kugeukia theolojia ya Mathayo kuhusu Yesu - theolojia ya Yesu na jinsi Mathayo anavyomwonyesha Yesu. Kila mmoja wa waandishi wa injili atamwonyesha Yesu tofauti. Kwa kweli, Mathayo, Marko, na Luka wanaitwa injili za muhtasari kwa sababu wanamwona Kristo kupitia jicho moja. "Syn optic" - kupitia jicho moja, kupitia jicho moja. Kwa hivyo, Mathayo, Marko, na Luka wanaitwa muhtasari kwa sababu wanafanana sana, wanaonekana kutegemeana sana, ilhali Yohana atatupa mtazamo tofauti kabisa. Kama tulivyosema hapo awali, ni vizuri sana kuwa na mitazamo mingi juu ya Yesu kwa sababu kila mtu, basi, atakuwa akiandika kutoka kwa mitazamo yake mwenyewe kuhusu jinsi alivyomwona Yesu. Hilo linatuwezesha kupata – kama tulivyosema, tunahitaji macho mawili ili kupata kina cha uwanja, na ili tuweze kuona kutoka mitazamo mingi – tunapata uelewa wa kina juu ya Yesu, basi, kutokana na injili hizi nyingi. Yohana atakuwa tofauti sana – nasahau nini, ni kwamba karibu asilimia 92 ya Yohana ni ya kipekee kabisa katika kitabu cha Yohana. Katika Mathayo, Marko, na Luka – kutakuwa na mwingiliano mwingi lakini bado Mathayo, Marko, na Luka kila moja inamwonyesha Kristo tofauti. Kwa hivyo nataka kuelewa – sehemu yake ni wao ni nani. Mwandishi atamwonyesha na kumwona Yesu kwa njia fulani. Jambo lingine ambalo ni muhimu sana ni hadhira wanayomwandikia, na Marko ataonekana kuwaandikia hadhira ya Kirumi na kwa hivyo atachukua mada nyingi za Kirumi katika Yesu. Mathayo anaonekana kuwaandikia hadhira ya Kiyahudi – baadhi ya watu katika kanisa la kwanza walidhani kwamba Mathayo iliandikwa kwa Kiaramu, na kulikuwa na mjadala mkubwa kuhusu kama Mathayo awali iliandikwa kwa Kiaramu na kisha kutafsiriwa kwa Kigiriki au kama awali iliandikwa kwa Kigiriki. Kwa hivyo Mathayo anaonekana kuwa na mwelekeo huu wa Kiyahudi, Marko zaidi ya Kirumi kwa upande wa hadhira, na kisha Luka, bila shaka, anamwandikia Theofilo Mtukufu, ambaye inaonekana ni mtu muhimu katika ulimwengu wa kale ambaye anamwandikia Luka na Matendo, kiongozi huyu. Kwa hivyo, mitazamo tofauti kutoka kwa mwandishi wenyewe na wao ni akina nani, lakini pia mitazamo tofauti kwa upande wa hadhira wanayoandika, na sisi kama wakalimani, basi,

tunapaswa kuzingatia mwandishi alikuwa nani na hadhira ilikuwa akina nani ili kuelewa anachokiwasilisha hapo.

Kwa hivyo, theolojia ya Kristo kutoka kwa mtazamo wa Mathayo, na Mathayo anamwonaje Yesu na ni vipi ni ya kipekee na mambo mengine? Mojawapo ya mambo ya kwanza ambayo Mathayo anamwakilisha Yesu ni kwamba Yesu ndiye Mwalimu Mkuu. Katika kitabu cha Mathayo, Yesu ni kama rabi, akizunguka akifundisha, na kwa hivyo yeye ndiye Mwalimu Mkuu. Na kwa hivyo, inasema, katika sura ya 12, mstari wa 42, kama ulivyomjua Yesu huyo - kuna "mtu mkuu kuliko Sulemani yuko hapa". Sulemani alikuwa mtu mkuu mwenye hekima wa ulimwengu wa kale, wa Israeli ya kale, na sasa "mtu mkuu kuliko Sulemani." Kumbuka jinsi tulivyosema kwamba Yesu katika kitabu cha Mathayo anaonyeshwa kama Musa mpya, na tutarudi kwenye mada hiyo pia, Musa mpya. Lakini hapa tunaona kuhusu mwalimu mwenye busara kama Sulemani - mtu aliyetupa methali nyingi za Agano la Kale na alikuwa mwalimu mwenye busara. "Sikiliza, mwanangu, mafundisho ya baba yako" na Sulemani angeenda na kufundisha. Yesu, "mtu mkuu kuliko Sulemani", yuko hapa sasa, na huyo ni Yesu. Kwa hivyo, Yesu ni mwalimu wa hekima na ameonyeshwa, na hata baadhi ya aina anazotumia: heri – “Heri walio maskini wa roho, maana ufalme wa mbinguni ni wao,” “Heri walio safi moyoni...” – “heri,” fomula hiyo, baraka – heri ni aina ya hekima. Ni aina ya fasihi iliyotumiwa na wahenga huko nyuma katika Agano la Kale, kwa hivyo Yesu ndiye huyo.

M. Yesu ni Mkuu kuliko Musa [43:58-48:18]

Yesu ni mkuu kuliko Musa, na kwa hivyo unapata ulinganisho huu na Musa: “Mmesikia ikisemwa tangu zamani,” na kisha ananukuu mambo kutoka Agano la Kale katika sehemu mbalimbali, “lakini mimi nawaambia,” – yeye ni mwalimu mwenye mamlaka. Yeye ni mkuu kuliko Musa. Musa aliweka sheria. Kama vile Musa alivyokuwa na vitabu vitano – Mwanzo, Kutoka, Mambo ya Walawi, Hesabu, na Kumbukumbu la Torati – vinavyoitwa Pentateuki, “penta” – vitano, “teuch” – kitabu, vitabu vitano, vitabu

vitano vya kwanza vya Torati, vitabu vya mafundisho, Torati. Katika kitabu cha Mathayo, Yesu anatoa hotuba tano. Na kwa hivyo kimsingi una Mahubiri ya Mlimani, kutumwa kwa kumi na wawili, mifano ya ufalme, mafundisho kuhusu kanisa katika Mathayo 18, na kisha Hotuba ya Mizeituni katika 24 na 25. Kwa hivyo Yesu anafanya hotuba hizi tano ambazo zimewekwa kando, kama tulivyosema, kwa kifungu hicho cha kawaida, “Yesu alipomaliza haya...” na inaanza. Kwa hivyo Mathayo anaonekana kupanga kitabu chake kulingana na hotuba hizi tano kuu za Yesu.

Baadhi ya watu wanafikiri – na nadhani ni jambo la busara – kwamba Mathayo anaweka hotuba hizi tano za Yesu ili zilingane na Yesu kama Musa mpya. Kwa hivyo huu ni muunganisho wa kuvutia hapo – sehemu tano za Mathayo, sheria mpya kama DeSilva katika utangulizi wake wa Agano Jipya akielezea hili. Kufanana kati ya Musa na Yesu kunavutia kidogo. Namaanisha, inaonekana kuna ulinganisho wa makusudi na wa makusudi wa Yesu na Musa. Kwa mfano, watoto wachanga wanauawa. Ni Mathayo pekee, kati ya injili zote, Mathayo ndiye pekee anayetambia kwamba Herode aliwaua watoto wote wachanga huko Bethlehemu. Tulisema Bethlehemu ulikuwa mji mdogo, kwa hivyo hatuzungumzii – nilipokuwa mdogo, nilidhani ilikuwa mamia na maelfu ya watoto wachanga wakifa, chini ya miaka miwili. Ni mji mdogo sana. Labda tunazungumza chini ya watoto kumi na wawili labda wakati huo kwa sababu ulikuwa mji mdogo sana. Kama tulivyosema, ungefaa kwa urahisi – Bethlehemu ingefaa kwa urahisi kwenye chuo cha Chuo cha Gordon hapa, na kwa hivyo sio mahali pakubwa. Lakini watoto wachanga waliuawa wakati wa kuzaliwa kwa mfalme – Yesu. Unakumbuka wakati wa kuzaliwa kwa Musa pia kulikuwa na watoto wengine wachanga waliuawa? Unakumbuka walikuwa wakiweka watoto wachanga mtoni na kisha walikuwa wakijaribu kuwaua watoto wote wa kiume pamoja na wakunga wa Kiebrania na kadhalika? Kwa hivyo una watoto wachanga wanaokufa na kisha Musa anainuka, na kisha Yesu, una watoto wachanga wanaokufa na Yesu anainuka . Kwa hivyo unapata ulinganifu huu kati ya - na inafanywa hapa tu katika Mathayo, waandishi wengine wa injili hawana. Musa - Musa anaenda Misri, Musa yuko Misri - na Yesu anaenda Misri. Yusufu na Mariamu - malaika anamjia Yusufu na kusema, "Tembea Misri kwa sababu Herode atajaribu

kumuua mtoto." Na kwa hivyo kimsingi, Yusufu anamchukua Mariamu na Yesu na wanaelekea Misri. Kisha Yesu anatoka Misri. Yesu anapotoka Misri, ni: "Nimemwita mwanangu kutoka Misri." Kama vile Hosea sura ya 11:1 inavyosema: "Nimemwita Mwanangu kutoka Misri" na mwanawe alikuwa Israeli na ni nani alikuwa akiongoza hilo? Huyu alikuwa Musa. Kwa hivyo kama Musa anavyotoka Misri na Israeli, ndivyo Yesu katika miaka yake ya mapema, anatoka Misri. Kwa hivyo, Yesu ni aina hii ya Musa mpya. Yesu ndiye Musa huyu mpya anayetoka Misri. Musa na Yesu wote wanakutana na Mungu mlimani. Musa anaenda Mlimani Sinai na kupokea agano, agano la ajabu kutoka kwa Mungu kwenye Mlima Sinai, Mlima Horebu. Yesu anakutana na Mungu kwenye Mlima wa Kubadilika Sura, na kwa hivyo ni jambo la kuvutia sana. Wote wawili wanakutana na Mungu mlimani, na kisha kubadilika sura. Katika kubadilika sura katika Mathayo sura ya 17, ni nani anayetokea? Musa na Eliya. Unakumbuka? Eliya alitakiwa kuja kwanza na Yohana Mbatizaji, kuna uhusiano fulani hapo. Lakini pamoja na Musa - Musa alikuwepo pale kwenye Mlima wa Kubadilika Sura, kwa hivyo Yesu ni kama Musa huyu mpya na akifanya majadiliano, mazungumzo na Musa kwenye Mlima wa Kubadilika Sura. Kwa hivyo inaonekana kuna ulinganifu huu kati ya Musa na Yesu. Yesu ndiye Musa mpya katika kitabu cha Mathayo.

N. Yesu kama Mponyaji – Mtumishi wa Akida [48:18-53:15]

[F = Video Fupi Zilizounganishwa: NF; 48:18-60:05]

Kristo kama Mponyaji, Mungu pamoja nasi

Sasa, kuna njia zingine za kumtazama Yesu. Katika Agano la Kale, Yahweh, Yehova, alichukuliwa kuwa Mponyaji. "Mungu wa mbinguni" – Bwana, Mponyaji. Mathayo anachukua nafasi hii, kwa hivyo unamwona Yesu kama mponyaji katika kitabu cha Mathayo. Kuna aina mbili za miujiza ambayo Yesu hufanya. Moja inaitwa miujiza ya tiba na hapo ndipo Yesu anaponya mtu na kumponya. Wana ugonjwa fulani wa kimwili na anaurekebisha, huo unaitwa muujiza wa tiba. Lakini pia kuna miujiza isiyo ya tiba. Sasa muujiza usio wa tiba ungekuwa, Yesu anatembea juu ya maji. Hakuna mtu

aliyeponywa. Hakukuwa na uponyaji wa tiba. Kulikuwa na Yesu tu akitembea juu ya maji. Wakati wa kubadilika sura, Yesu anabadilishwa sura na anabadilishwa sura mbele yao. Hiyo ni tena, ni muujiza – ni muujiza, lakini si muujiza wa tiba. Kwa hivyo kuna aina mbili za miujiza – miujiza ya tiba na isiyo ya tiba.

Kisha unapoangalia miujiza ya tiba, kuna hadithi nzuri katika kitabu cha Mathayo sura ya 8, kwa mfano. Kuna akida. Sasa, akida ni akida wa Kirumi, kwa hivyo anatoka Roma, ana zaidi ya watu mia moja. Majeshi yao kwa kawaida yalikuwa, kama vile, karibu elfu sita - sijui; majeshi yalikuwa makubwa sana. Kisha katika majeshi, yaligawanywa katika viwango mbalimbali, na jamaa huyu alikuwa zaidi ya watu mia moja. Kwa hivyo yeye ni akida, na ni mtu mkubwa. Yeye ni mtu muhimu. Yeye ni akida wa Kirumi. Tena, Wayahudi wako chini ya Warumi, na kwa hivyo maakida kwa kawaida ni hasi, utawala wa Kirumi. Akida anamjia Yesu, na akida, basi, anamwomba Yesu aje kumponya mtumishi wake kwa sababu mtumishi wake anajitahidi sana na kuna tatizo fulani la kiafya na mtumishi huyu, na Yesu - kimsingi anamwuliza Yesu. "Je, utakuja kumponya mtumishi wangu?"

Sasa inashangaza sana kwamba jemadari - jemadari ana zaidi ya mia moja - ana wasiwasi kuhusu mtumishi wake? Jemadari ana wasiwasi sana kuhusu mtumishi wake. Haji kwa ajili yake mwenyewe, anakuja kwa ajili ya mtumishi wake. Nadhani hilo linaonyesha tu tabia ya jemadari. Jemadari hajifanyi kama "Mimi ni jemadari mwenye nguvu ambaye ana zaidi ya askari mia moja wa Kirumi na naweza kuwapiga watu na kufanya" - hapana, hapana, hapana. Jemadari huyu ana mtumishi anayeteseka, na anakuja kwa Yesu kumwomba Yesu msaada. Hilo linamfanya afanye nini basi? Kwa upande wa hadhi yake, linamweka jemadari chini ya Yesu. Anakuja kwa Yesu akiomba msaada kwa ajili ya mtumishi wake. Hiyo ina maana kwamba anapaswa kushuka kutoka kwenye farasi wake mkuu wa jemadari na kushuka chini ya Yesu na kufanya ombi kwa Yesu. Sasa, tatizo ni kwamba jemadari anakuja kwa Yesu, na Yesu anasema, "Sawa, nitaenda nawe ." Jemadari anamsimamisha Yesu na kusema, "Sistahili wewe uingie nyumbani kwangu. Sistahili wewe uingie nyumbani kwangu." Tena, huyu akida – unaona

unyenyekavu ndani ya mtu huyu. Ni mtu mwenye nguvu sana, lakini unaona unyenyekavu wake. “Sistahili wewe uingie nyumbani kwangu,” kisha anasema, “Mimi ni mtu aliye chini ya mamlaka na ninaelewa hilo. Ninazungumza na watu hufanya ninachosema. Naam, mimi ndiye mtu huyu. Ninazungumza na naweza kuwatuma watu wafe. Ninazungumza na watu huenda kufanya ninavyotaka. Mimi ndiye mtu huyu. Ninajua jinsi ilivyo kuwa chini ya mamlaka na kuwa na watu, unapozungumza nao wanaruka kwa sababu mimi ni akida.” Na anamwambia Yesu, “Sema neno tu na mtumishi wangu atapona.” Maoni ya Yesu ni yapi? Kwa kawaida Yesu anawakemea wanafunzi wake – “Ninyi bado hamjalelewa?” au, “Enyi wenye imani haba” – na anawakemea wanafunzi wake mwenyewe. Anamgeukia yule akida na yule akida anasema, “Sema neno tu – huna haja ya kuja nyumbani kwangu. Nyumba yangu haistahili wewe. Sema neno tu naye atapona.” Na Yesu anasema, “Sijaona imani kama hii katika Israeli yote. Sijaona imani kama hii” – yule akida. Yesu anaongea neno na yule mtu anapona. Mtumishi anapona. Hadithi nzuri sana! Yesu anaongea na mambo hutokea. Sasa, kwa njia, mtu yeyote kutoka darasa la Agano la Kale unayemkumbuka. Ni nani anayesema na mambo hutokea? “Hapo mwanzo, Mungu aliumba na akasema, ‘Iwe nuru’ na ikawa nuru.” “Mungu alisema na mambo yakawa” – Zaburi 33:6. Alinena, kwa neno Lake, na sasa una Yesu akizungumza na kuwaponya watu. Magonjwa ya maisha, mambo ambayo si sahihi maishani, Yesu anaweza kusema na kuyafanya yawe sahihi na kumponya mtu huyu. Kwa hivyo ni jambo la kuvutia sana, pale na mtumishi wa yule akida hasa katika kitabu kilichoandikwa kwa Wayahudi.

O. Yesu Anaponya Kwa Kugusa: Mwanamke Mwenye Tatizo [53:15-56:32]

Mwingine ni anapoenda kuna jamaa huyu anayekuja, jina lake ni Yairo. Yairo ana binti ambaye yuko karibu kufa, atakufa, Yesu atakwenda kumponya pia, kwa hivyo muujiza mwingine wa tiba. Huu uko katika Mathayo sura ya 8. Kuna miujiza mingi katika Mathayo sura ya 8 na 9. Sura ya 13 - Mathayo na mifano, lakini sura ya 8 na 9 - Mathayo ana miujiza mingi. Kwa hivyo, Yesu anapitia umati, kila mtu anamsukuma Yesu na kadhalika, na kisha ghafla Yesu - Yesu anaponyaje? Kweli, tumeona tu na mkuu

wa jeshi, alizungumza na ikawa. Lakini anaponyaje mara nyingi? Kwa kugusa. Kwa hivyo watu wanamsukuma katika umati, anamfuata Yairo - binti wa jamaa huyo anakufa, atakufa. Kwa hivyo anaenda nyumbani kwa jamaa huyo kumponya. Anapita katikati ya umati - umati unasukumana - ghafla mwanamke huyu anakuja na kusema "Jamani, kama ningeweza kugusa tu pindo la vazi lake. Kama ningeweza kugusa tu vazi lake, nitapona." Anatokwa na damu. Anatokwa na damu kwa miaka mingi na amekuwa kwa madaktari wengi na hakuna mtu aliyeweza kumponya. Alisema "Kama ningeweza kugusa tu pindo la vazi lake ..."

Anasukuma katikati ya umati, anamgusa, na ghafla - sasa, lazima ufikirie hili kutoka kwa mtazamo wa Kiyahudi. Ni mwanamke anayetokwa na damu. Je, ni safi au ni mchafu? Fikiria kitabu cha Mambo ya Walawi tulichosoma muhula uliopita. Je, ni msafi au ni mchafu? Anatokwa na damu. Ni mchafu. Sasa, usafi hupitaje? Kawaida usafi na uchafu hupita kwa kugusa. Na ikiwa mtu ni mchafu, tuseme, ana ukoma, nao wakakugusa, basi unakuwa mchafu hadi jioni, na lazima uoge na vitu vingine kama hivyo. Kwa hivyo mwanamke huyu mchafu anamjia Yesu na akagusa vazi lake. Yesu anapaswa kuwa mchafu. Lakini badala yake nini kinatokea? Inamrudia. Anamgusa naye akawa safi. Amepona. Yesu anamgeukia na kumwambia, "Hapana, hapana, si wewe unayegusa vazi langu, ni imani yako iliyokuponya." Yesu amemponya. Kwa hivyo, ni kifungu kizuri na kizuri hapo na mwanamke huyu. Tena, Yesu alimponyaje? Kwa kugusa. Alimgusa Yesu na akapona.

Nafikiri, lingine hilo liligusa—na hili tu ni jambo la ajabu—liko pia katika Mathayo sura ya 8 pale. Unamkumbuka mama mkwe wa Petro? Petro alikuwa na mama mkwe, na mama mkwe wa Petro ana homa, na Yesu anamponyaje mama mkwe wa Petro? Anamkaribia na kumgusa, anamshika mkono, na homa yake inaondoka. Kwa hivyo Yesu, nisemeje? – Yesu anawagusa watu. Yesu anawagusa watu, anawaponya, nao wanasahihishwa. Ni taswira nzuri tu, ya Yesu akizungumza na kuwaponya watu. Yesu akiwagusa watu – kugusa kunamaanisha nini? Kwamba Yesu yuko karibu. Kugusa ni aina ya kitu cha karibu sana, na Yesu yuko karibu na anawagusa watu na kuwaponya. Na

kwa hivyo, una miujiza ya matibabu kwamba Yesu ni mponyaji. Yesu ni mponyaji, na huwaponya watu – ni ajabu – kwa mguso wake na kwa usemi wake. Anazungumza na hutokea.

P. Imanueli – Mungu pamoja nasi [56:32-60:05]

Sasa, hebu Imanueli. Hili ni jambo lingine. Sasa unaposema “unafundisha Uungu wa Kristo katika kitabu cha Mathayo.” Watu wengi hufikiria kufundisha Uungu wa Kristo, kwa kawaida unafikiria kuhusu – ungesoma kitabu gani? Mtu anapambana na Uungu wa Kristo. Tuseme, baadhi ya Mashahidi wa Yehova wanakuja mlangoni pako, na wanaanza kusema, “Kweli, Yesu ni mungu kweli, yeye si Mungu kweli” na wanaanza kupotosha hayo yote kwa Tafsiri yao ya Ulimwengu Mpya na kuanza kujaribu kukushawishi. Ni kitabu gani ambacho kwa kawaida huenda kukanusha hilo, ili kuonyesha kwamba Yesu Kristo ni Mungu? Kwa kawaida huenda kwenye Yohana 1:1 – “Hapo mwanzo kulikuwako Neno,” – Yesu – “Hapo mwanzo kulikuwako Neno, Neno alikuwa pamoja na Mungu, Neno alikuwa Mungu.--Neno alikuwa Mungu.” “Naye Neno akawa mwili akakaa kwetu.” Na kwa hivyo tunajua huyu ni Yesu na inazungumzia Neno alikuwa Mungu, na “Mimi na Baba tu mmoja,” na vifungu vingine kutoka kwa kitabu cha Yohana. Bila shaka, wana kanusho zao zote za mistari hiyo na tafsiri zisizo sahihi kutoka kwa Biblia yao, lakini kwa kawaida unaenda kwenye kitabu cha Yohana unapofikiria kuhusu mafundisho ya Yesu kama uungu.

Nataka kuangalia kitabu cha Mathayo na kuchukua dhana hii ya uungu wa Kristo katika Mathayo. Na moja ya mada ninazotaka kuchukua hapa ni dhana hii ya jina lake, jina lake likiwa Imanueli. Sasa, wengi wenu mnatambua "el" hii mwishoni. "El" inamaanisha Mungu. Kisha "emmanu" inamaanisha "pamoja nasi." Kwa hivyo, Mungu - "El yuko pamoja nasi." Hili ni jina zuri - ni jina la ajabu na zuri - hili ni jina la Yesu, "naye atawaokoa watu wake na dhambi zao, naye ataitwa Imanueli, ambayo inamaanisha 'Mungu pamoja nasi.'" Mathayo sura ya 18, anapozungumzia kanisa na muktadha wa nidhamu ya kanisa, anasema "Walipo wawili au watatu wamekusanyika, mimi nipo

katikati yao. Walipo wawili au watatu wamekusanyika, mimi nipo katikati yao." Kwa hivyo Mungu, kwa upande wa Imanueli wake, Mungu pamoja nasi. Basi jambo hilo hilo linapatikana katika Agizo Kuu. Hivi ndivyo kitabu kinavyoishia. Inavutia kidogo, kitabu cha Mathayo kinaanza na jina hili Imanueli, Mungu pamoja nasi na jina la Yesu mapema, na kitabu kinaishia na Agizo Kuu katika Mathayo sura ya 28, mistari ya 18 hadi 20. Hivi ndivyo Mathayo anamalizia kitabu chake: "Yesu akaja, akawaambia wanafunzi wake, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Kwa hiyo, nendeni mkawafanye wanafunzi," unaona jinsi mada hiyo ya ufuasi ilivyo muhimu, "nendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu. Wafundisheni wanafunzi hawa wapya kutii amri zote nilizowapa." Kisha anamalizia hivi: "Nanyi mjue hili, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari." "Mimi nipo pamoja nanyi siku zote." Imanueli, Mungu pamoja nasi. Na kwa hivyo, unapata kauli hizi kuu zinazotokana na jina hili, Imanueli, mwanzoni mwa kitabu, katikati ya kitabu, na mwishoni mwa kitabu, hii "Mimi nipo pamoja nawe" ambayo ni nzuri kwa sababu anawaomba wanafunzi wake wafanye mambo magumu sana, lakini yuko pamoja nao.

Swali: Petro Anatembea Juu ya Maji [60:05-65:24]

[G = Video Fupi Zilizounganishwa: QS; 60:05-74:24]

Ufalme wa Kristo

Sasa, Petro akitembea juu ya maji ni jambo la kuvutia. Nataka tu kukukumbusha wazo jipya. Nilikuwa nikisoma katika kitabu cha Ayubu na hili lilinigusa sana, na nataka kupendekeza hili kama wazo la kuzingatia. Sisemi kwamba hii ni injili, - sijasikia mtu yeyote akisema hivi, kwa hivyo mimi - kila ninapogundua jambo mwenyewe, huwa najiuliza, kama ni halali, lakini nataka tu ufikirie kuhusu hili. Huyu ni Yesu akitembea juu ya maji. Unakumbuka katika sura ya 14? Una Yesu akitembea juu ya maji. Kisha Petro anasema, "Kama ni wewe kweli, Yesu, niruhusu nitoke kwenye mashua pamoja nawe." Petro anatoka kwenye mashua na anapiga hatua kadhaa, anaona mawimbi, anaogopa na kuanguka, kisha Yesu anamvuta nje, na, Yesu anapoingia kwenye mashua,

wanafunzi wanahitimisha nini? Wanahitimisha "Wewe ni Mwana wa Mungu." Yesu anatembea juu ya maji, na wanahitimisha kwamba yeye ni Mungu kutokana na hilo. Sasa, hilo linafanyaje kazi? Naam, inaonekana kwangu - na kwa kweli nilikuwa katika kitabu cha Ayubu, na nilisoma hili katika kitabu cha Ayubu, na linavutia tu. Anatembea juu ya maji, na hitimisho lao ni "Wewe ni Mwana wa Mungu". Wanarukaje kutoka kutembea juu ya maji hadi kwa Mungu? Sasa angalia hili. Katika Agano la Kale, Zaburi 68 na sehemu zingine, Mungu anaonyeshwa kama "mpandaji wa mawingu," na nadhani ni aina ya udanganyifu na kudharau ibada ya Baali kwa sababu Baali ndiye anayepanda mawingu katika dini ya Kikanaani Mungu anasema, "Hapana, hapana. Mimi ndiye anayepanda mawingu," yaani, "Mimi ndiye anayeleta mvua. Sio Baali anayenyeshwa mvua, mimi ndiye anayeleta mvua, mpandaji wa mawingu." Katika Ayubu, inasema hivi, Ayubu sura ya 9, mstari wa 8: "Yeye peke yake ndiye anayetandaza mbingu." Ni nani anayetandaza mbingu? "Yeye peke yake ndiye anayetandaza mbingu." Inazungumzia Mungu. "Yeye ndiye anayetandaza mbingu." Na anafanya nini kingine? "...na kukanyaga mawimbi ya bahari." "Anazitandaza mbingu na kukanyaga mawimbi ya bahari." Kwa hivyo inaonekana kwangu kwamba – wanamwona Yesu akifanya nini? Wanamwona Yesu akikanyaga mawimbi ya bahari, na wanahitimisha, "Ni nani pekee anayekanyaga mawimbi ya bahari? Hivi ndivyo Mungu anavyofanya. Mungu huzitandaza mbingu na hukanyaga mawimbi ya bahari."

Sasa lazima uelewe kidogo kuhusu Wayahudi kuhusu wao – Wayahudi walikuwa watu wa milimani. Unapoingia katika nchi ya Palestina, una Bahari ya Galilaya, Mto Yordani, Bahari ya Chumvi upande wako wa kulia au Mashariki. Kisha inapanda mlima karibu – katika eneo la Yerusalemu – kama futi 2700 juu, Bahari ya Chumvi iko kama futi 1300 chini ya usawa wa bahari, kwa hivyo una, nini, kama futi 3 – 4000 juu hapo, na kisha chini hadi Bahari ya Mediterania. Kwa hivyo una Bahari ya Mediterania inayopanda – kwa hivyo kwa kawaida ni watu wa milimani. Wayahudi hawafanyi vizuri baharini. Wanapozungumzia bahari – Bahari ya Mediterania, mambo ya aina hii – kwa kawaida huzungumzia bahari kubwa kama inayowakilisha machafuko. Kwa hivyo bahari

inapochafuka, hiyo ni machafuko kwao. Sio watu wa baharini; wanapenda milima, ulinzi, unajua, utulivu – milima. Bahari ni machafuko na hubadilika kila wakati na kutoa povu na kwa hivyo bahari huwakilisha machafuko mara nyingi. Kwa hivyo unacho ni Mungu akitembea juu ya maji na Yesu akituliza bahari. Machafuko hutulizwa na neno lake. Machafuko hayamshindi, hayaingilii. Anayatuliza. Anatembea juu ya mawimbi ya bahari. Kwa hivyo unampata Yesu na - akionyesha tu nguvu zake kama Mungu. Inafurahisha pia kwamba Petro anatoka kwenye mashua na kutembea juu yake, na mwaka huu, nadhani, kulikuwa na wanafunzi wengine wakiuliza maswali darasani, lakini unampata Yesu akitembea juu ya maji na kisha Petro anatembea juu ya maji. Umuhimu wa hilo ni nini? Nami najiuliza kama ni mtazamo mdogo wa ufalme wa mbinguni. Unacho nacho ni kwamba, si tu kwamba Yesu, kama Mungu, anakanyaga maji, lakini hapa una mwanafunzi, mfuasi wa Yesu anayekanyaga juu ya maji pia. Najiuliza kama hilo linaonyesha kwamba ufalme unapokuja kwamba siku moja tutakuwa na mamlaka juu ya dunia nzima kama Mwanzo sura ya 2, mwanadamu alipewa mamlaka juu ya dunia. Siku moja kutakuja wakati ambapo tutatembea juu ya maji kama Yesu alivyofanya, na Petro, pamoja na Petro, unapata mtazamo mdogo wa hilo, huu hapa ufalme unafanyika. Petro anatembea juu ya maji. Huu ndio hatima ya wanadamu kwani tuna mamlaka juu ya dunia. Machafuko hayatatawala tena lakini tutatembea juu ya maji. Kwa hivyo, hii labda ni kielelezo kidogo cha ufalme ujao pamoja na Petro. Kwa hivyo, mawazo machache tu hapo, siyasukumii kwa nguvu sana kwa sababu nina maswali kuhusu baadhi yake mwenyewe, lakini ni ya kuvutia tu. Wanahitimisha baada ya kumuona akitembea juu ya maji kwamba “Wewe ni Mwana wa Mungu.”

R. Ufalme wa Kristo [65:24-69:06]

Sasa, hebu tuangalie ufalme na ufalme wa mbinguni. Watu wengi wamesema, “ufalme unahusu nini? Ufalme ni mahali ambapo mfalme anatawala, na mfalme ni Yesu Kristo.” Kwa hivyo haya ni baadhi ya mambo yanayoonyesha ufalme wa Kristo katika ufalme huu wa mbinguni, ambao ni mada kuu ya kitheolojia katika kitabu cha Mathayo. Katika nasaba - ikiwa Yesu Kristo ni mfalme, je, mfalme anahitaji nasaba? Mfalme

anahitaji nasaba - mtu wa kawaida, ndio, aina ya - lakini, mfalme anahitaji nasaba. Kwa njia, nasaba ya Yesu inamrudia nani? Dave Matthewson alileta hili ukisikiliza mihadhara yake - kwa njia nzuri sana kwenye mstari wa kwanza wa Mathayo. Katika kitabu cha Mathayo: “Yesu Kristo, mwana wa Daudi.” “Yesu Kristo, mwana wa Daudi.” Na hivyo nasaba inaonyesha uhusiano wa Yesu kama mwana wa Daudi, yule atakayetimiza agano la Daudi na kuja - kutoka 2 Samweli sura ya 7 - kwamba kiti cha enzi cha Daudi kitatawala juu ya Israeli “milele na milele.” Yesu Kristo sasa anakuja kama mwana mkuu wa Daudi ambaye ni mkuu kuliko Daudi, mwanawe ambaye "atawala milele." Kwa hivyo nasaba yake inarudi kwa Daudi na pia inarudi kwa Ibrahimu na utimilifu wa agano la Ibrahimu na kueneza - baraka kwa mataifa yote. Yesu Kristo, katika Agano la Kale, tulipomtaja Samweli, unakumbuka mfalme anapowekwa - Samweli ameweka mfalme - jambo la kwanza mfalme mpya anapaswa kufanya nini? Jambo hilo hilo linapatikana katika Waamuzi. Mwamuzi anapowekwa katika Israeli, jambo la kwanza mwamuzi hufanya nini? Jambo la kwanza mfalme mpya wa Israeli hufanya nini? Jambo la kwanza mfalme wa Israeli hufanya nini ni kwamba anatoka na kushinda ushindi wa kijeshi. Ametiwa mafuta kuwa mfalme, jambo la kwanza analofanya ni kushinda ushindi wa kijeshi. Yabesh Glied, kesi ya Sauli. Je, kuna mtu yeyote anayemkumbuka Daudi - Daudi ametiwa mafuta katika 1 Samweli 16, Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme, na kisha sura ya 17, sura inayofuata - Daudi ametiwa mafuta katika 1 Samweli 16, na katika sura inayofuata, Daudi anatoka na kupigana na Goliathi. Kwa hivyo, mfalme anapakwa mafuta, na kisha mfalme anapata ushindi mkubwa, na hiyo ndiyo nafasi ya hadithi ya Goliathi kuhusiana na ufalme wa Daudi na kihalisi tu.

Sasa, Yesu ni nani? Yesu sasa ndiye mfalme, yeye ni mwana wa Daudi. Yesu anafanya nini? Yesu anaenda nje nyikani. Anabatizwa na Yohana Mbatizaji - kwa maana moja hiyo ndiyo upako wake. Anabatizwa na Yohana Mbatizaji katika sura ya 3, na katika sura ya 4, kisha, Yesu anaenda nje nyikani na kwa maana moja anaigiza tena Israeli. Wakati Israeli ilikuwa nyikani na waliiharibu, Yesu sasa ataenda nyikani kwa siku arobaini na usiku arobaini, na Yesu atakuwa Israeli wa kweli, na pale Israeli

iliposhindwa. Yesu sasa atajaribiwa na Shetani na atafanikiwa pale Israeli iliposhindwa. Ni ushindi wake dhidi ya Shetani. Yesu anapoenda nje nyikani, ametiwa mafuta tu katika sura ya 3 - katika sura ya 4 anaenda nje nyikani na kumshinda Shetani. "Geuza mawe haya yawe mkate. Jitupe chini kutoka kwenye kilele cha hekalu na malaika wa Mungu watakuchukua." "Usimjaribu Bwana, Mungu wako," Yesu alisema. Anampeleka juu ya mlima mrefu na kumwonyesha falme zote za dunia, "Nisujudieni mniabudu." Yesu anasema, "Msujudieni Mungu peke yake." Kisha Yesu anamkanusha Shetani mara zote tatu, kwa kweli, akinukuu kutoka kitabu cha Kumbukumbu la Torati kuanzia sura ya 4 hadi sura ya 11. Yesu anatumia Maandiko kumkanusha Shetani. Vita vya kuvutia sana kati ya Shetani na Kristo.

S. Bwana wa Sabato na Mwana wa Daudi [69:06-74:24]

Sasa, Bwana wa Sabato. Unamkumbuka Yesu - walikuwa wakimwomba aone kama angemponya mtu huyu mwenye mkono uliopooza, na Yesu anasema, nini? "Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu na si mwanadamu kwa ajili ya Sabato," na Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato, na ni nani Bwana wa Sabato? Mungu/Yesu. Anaitwa "mwana wa Daudi" mara tisa katika kitabu cha Mathayo. "Mwana wa Daudi" mara tisa, ambayo, tena, inaonyesha Yesu kama mfalme, na kwa njia, katika Maandiko ya Picha, unaweza kuona nilimuonyesha Yesu kama Humpty Dumpty akiwa na taji kichwani mwake kwa sababu Yesu anaonyeshwa kama mfalme katika kitabu cha Mathayo. Jina hili la "mwana wa Daudi" linaonekana mara tisa. Waandishi wengine wa injili wanalitaja mara tatu tu, kwa hivyo Mathayo ana marejeleo mara tatu zaidi kuliko injili zingine, injili za muhtasari, na "mwana wa Daudi" huyu. Na kisha, tutarudi kwenye hili baadaye, lakini unaona DVD hii hapa? Ni kumi na nne.

Nadhani, kipengele kingine cha ufalme wa Kristo kinapatikana katika nasaba. Acha nizungumzie hilo sasa, tutarudi kwake baadaye kidogo. Katika nasaba ya Yesu Kristo katika Mathayo sura ya 1, unapata kauli hii ya kuvutia ambapo anapitia nasaba ya wafalme mbalimbali, na anapofanya hivyo, anahitimisha nasaba na anapitia wafalme

wote wa Israeli. Anaanza na Ibrahimu kama baba wa Isaka, Isaka kama baba wa Yakobo, Yakobo kama baba wa Yuda na ndugu zake, na kisha anapitia mambo mbalimbali. Daudi alikuwa baba wa Sulemani, Sulemani alikuwa baba wa Rehoboamu, Rehoboamu, baba wa Abiya, anashuka na hadi uhamishoni Babeli. Mwishoni mwa nasaba inasema hivi: "Hivyo, kuna vizazi kumi na vinne kwa ujumla kuanzia Ibrahimu hadi Daudi," Ibrahimu hadi Daudi – vizazi kumi na vinne, "na tangu Daudi hadi uhamishoni Babeli, vizazi kumi na vinne." Ibrahimu hadi Daudi – kulikuwa na vizazi kumi na vinne, Daudi hadi uhamishoni – 586 KK wakati hekalu la kwanza liliharibiwa na Wababeli – vizazi kumi na vinne. "Na kisha vizazi kumi na vinne tangu uhamishoni Babeli hadi wakati wa Kristo." Nambari hiyo kumi na nne, kumi na nne, na kumi na nne inakuja na unasema, "Naam, tunajua kwamba hiyo si sahihi kabisa, kwamba ukienda kwenye Mathayo sura ya 1, mstari wa 8 na kulinganisha hilo na 1 Mambo ya Nyakati 3:11 utasema, 'Subiri kidogo, Mathayo, uliruka majina ya wafalme watatu.'" Wafalme watatu wameruka. Kwa nini anaruka wafalme watatu? Anajaribu kuifikisha kwenye kumi na nne, kumi na nne, na kumi na nne, na kwa hivyo anaruka wafalme watatu. Tunajua kutoka 1 Mambo ya Nyakati 3:11 kwamba kulikuwa na wafalme watatu alioruka. Tunajua majina ya wafalme hao - vema, ni wafalme, kwa hivyo tunajua majina yote ya wafalme wote wa Israeli na Yuda lakini anaruka watatu. Kwa nini anafanya hivyo? Anajaribu kuifanya itoke kwenye nambari kumi na nne. Kwa nini nambari kumi na nne ni muhimu sana?

Kweli, katika utamaduni wa Marekani - ninaangalia saa ukutani sasa - unapoonamambari, nini, ni saa kumi na mbili, tunatumia - mfumo wetu wa nambari na mfumo wetu wa alfabeti ni vitu viwili tofauti. Tuna A, B, C, D - hizo ni herufi zetu na ndizo tunazotumia kuandika kwa maneno. Una 1, 2, 3, 4 - huo ndio mfumo wetu wa nambari. Tuna mfumo tofauti wa nambari - nambari za Kiarabu. Herufi zetu ni tofauti na nambari zetu, na hiyo ni rahisi sana, basi, kuweza kutenganisha nambari na, kile unachoandika kawaida. Huko nyuma katika nyakati za Kiyahudi, katika karne ya kwanza walitumia kanuni inayoitwa gematria - na kuna mjadala fulani juu ya hili, lakini nataka tu kukaribia wazo hili - ambapo nambari na herufi zilikuwa kitu kimoja. Kwa hivyo, kimsingi, A

ingekuwa 1, B ingekuwa 2, C ingekuwa 3, D ingekuwa 4, na kwa hivyo D, kwa kweli, kwa Kiebrania ni 4, V ni 6, na D ni 4. Na unasema DVD ni sawa - na ukifanya 4, 6, 4, inageuka kuwa kumi na nne haswa. DVD - sasa unasema, "Naam, huu ni utabiri katika Biblia wa DVD, miaka elfu mbili kabla hazijakuwepo. Mathayo anatuambia kuhusu DVD." Ndiyo, anatuambia kuhusu DVD, lakini pia unakumbuka kwamba vokali ziliongezwa baadaye, kwamba mwanzoni, lugha ya Kiebrania ilikuwa konsonanti tu, na nataka uangalie hili. DVD - ni nani huyo? Weka vokali - ni nani huyo? Daudi. DAVID, Daudi. Na kwa hivyo, anachofanya Mathayo ni kwamba anatumia nasaba ya Mathayo kusema vizazi kumi na vinne - Yesu Kristo ni mwana wa Daudi. Vizazi kumi na vinne - Yesu Kristo ni mwana wa Daudi. Anatumia hilo, na pengine kwa njia hiyo, na ndiyo maana anafanya kumi na nne, kumi na nne, na kumi na nne kusema, "Yesu Kristo ni mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli, atakayetawala milele na milele." Kwa hivyo haya ni mambo ya kuvutia tu, kuhusu jinsi Mathayo anavyoelezea theolojia ya Kristo. Hapa Kristo anaonyeshwa kama mfalme.

T. Ufalme wa Mbinguni katika Mathayo na Marko [74:24-77:57]

[H = Video Fupi Zilizounganishwa: TV; 74:24-83:17]

Ufalme wa Mbinguni

Sasa, hebu tuzungumzie kuhusu ufalme wa mbinguni. Kuna umuhimu katika Mathayo wa kifungu hiki, "ufalme wa mbinguni". Na sasa ngoja nifanye kazi na hili kidogo. Yesu anapomwendea Yohana - Yohana anahubiri - Yohana anahubiri nini? Yohana anahubiri, "Tubuni, kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia." Mathayo sura ya 3, mstari wa 1. "Tubuni, kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia." Huo ni ujumbe wa Yohana Mbatizaji. Sasa, nini kingine? Katika heri - nyinyi watu mlisoma makala ya David Turner, rafiki yangu niliyekuwa nikifundisha naye miaka iliyopita. David Turner aliandika makala bora katika *Criswell Theological Review* kuhusu heri. David, hapo, anabainisha kuwa heri huanza "Heri walio maskini wa roho, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wao." Kwa hivyo heri ya kwanza, "Heri walio maskini wa roho, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wao." Na ukimaliza heri, katika mstari wa 10 - inasema, "Heri

ninyi watu watakapowatesa, kwa maana ufalme wa mbinguni ni wenu." Na kwa hivyo, katika sura ya 5, mstari wa 10 inapomaliza heri - heri huanza na kuishia na ahadi hii ya ufalme wa mbinguni. Kwa hivyo hiyo ndiyo heri. Inaitwa "kujumuisha"? Ni kama mwisho wa kitabu. Heri huanza na zinaishia na ahadi hii ya ufalme wa mbinguni. Ni kitu kizuri hapo.

Sasa, mara 32 - Mathayo, imetumika - msemu huu, "ufalme wa mbinguni", umetumika katika Mathayo 32, mara 33 katika kitabu cha Mathayo. Kwa hivyo ni mada kuu. Sura 28 za Mathayo - zimetajwa katika sura hizo zote. Kwa hivyo mara 32 katika Mathayo, "ufalme wa mbinguni", umetajwa. Sasa, unachogundua ni kwamba ukienda kwenye injili zingine, je, ni ufalme wa Mungu au ni ufalme wa mbinguni? Utaona Mathayo anaendelea kutaja ufalme wa mbinguni. Na waandishi wengine wa injili hutumia ufalme wa Mungu. Acha nikuonyeshe mfano wa hili, na, tena, mbinu yangu ni - ninafanya nini? Ninalinganisha kitabu cha Mathayo na, tuseme, kitabu cha Marko, na nitaweka vifungu sambamba. Hizi ni vifungu sambamba, kisha angalia jinsi maneno yanavyobadilishwa, na kisha sema, "Kwa nini Mathayo afanye hivyo? Kwa nini abadilishe maneno?" Kwa hivyo inasema, "Ujuzi wa siri za ufalme wa mbinguni umepewa kwenu," Mathayo 13, sura kuhusu mifano ya ufalme. "Ujuzi wa siri za ufalme wa mbinguni umepewa kwenu." Naam, inavutia sana, ukienda kwenye kitabu cha Marko, katika sura ya 4, mstari wa 11, ambacho ni mifano ya Marko kuhusu ufalme, na kile ulicho nacho hapo, "Siri ya ufalme wa Mungu imepewa kwenu." Na kwa hivyo hapa una katika Marko "siri ya ufalme wa Mungu," hapa katika Mathayo una "siri ya ufalme wa mbinguni." Kwa hivyo inaonekana kwamba Mathayo amebadilika - watu wengi wanaamini kwamba Marko iliandikwa kwanza na kwamba Mathayo anamtegemea Marko kidogo.

Sasa Mathayo alikuwa mwanafunzi wa Yesu, kwa hivyo alisikia maneno ya Yesu, na unasema, "Sawa, subiri kidogo hapa. Anawezaje kubadilisha maneno kama hayo?" Kwanza, unaenda kati ya lugha, una makusudi, je, inawezekana Yesu alihubiri mifano hii na kuizungumzia mara kadhaa?

U. Kupatanisha Tofauti [77:57-80:47]

Tuna jamaa hapa katika Chuo cha Gordon anayeitwa Dkt. Graeme Bird, na ameanzisha wazo hili la jazz, na nataka tu ufikirie hili, na labda tufikirie hili kidogo hapa. Dkt. Bird, anapocheza, tuseme tu anacheza "Jingle Bells," na kwa hivyo - hii ni mbaya sana kwake. Anaweza kuwa mpiga piano wa tamasha. Kwa hivyo tuseme tu anafanya "Jingle Bells." Anaweza kuicheza katika umbo la kitambo. Kwa hivyo anakaa chini kwenye piano - tufanye tu "Joy to the World" labda ingekuwa bora zaidi - kwa hivyo anakaa chini kwenye "Joy to the World" na anacheza "Joy to the World" kwenye piano kwa njia ya kitambo. Anaicheza kama Beethoven au Mozart, na anaicheza na vitu hivi vidogo, na kwa hivyo "Joy to the World" inasikika kama kitambo. Kisha anachukua wimbo huo huo, "Joy to the World, the Lord has come ," na anaicheza sasa kama wimbo wa injili. Na kwa hivyo anaicheza, unajua "Furaha kwa ulimwengu..." na kama wimbo wa injili, kama ungechezwa katika kanisa la injili wakati watu wanaimba "Furaha kwa Ulimwengu." Unayepaswa kuicheza kwa mtindo wa kitamaduni, anabadilisha. Ni wimbo uleule "Furaha kwa Ulimwengu" na unautambua katika umbo la kitamaduni na unautambua anapoucheza katika injili. Lakini unasema, "Subiri kidogo, lakini ni tofauti, ni kama jazba." Ni wimbo uleule, lakini ameicheza kwa njia tofauti kwa sababu kama ungekuwa katika muktadha wa kitamaduni, angeicheza hivyo. Kama ungekuwa katika wimbo wa kanisa la injili, angeicheza hivi, na kisha anafanya hivi, toleo la bluegrass la "Furaha kwa Ulimwengu," na kwa hivyo anafanya zaidi aina ya jazba nayo, na inasikika tofauti kabisa lakini bado ni sawa, na unaitambua kama "Furaha kwa Ulimwengu." Sasa njia zote tatu anazoucheza kila moja ni "Furaha kwa Ulimwengu," lakini zinachezwa tofauti na kwa sababu kuna hadhira tofauti. Kwa hivyo ni sawa, lakini bado ni tofauti.

Mtu yeyote ambaye amehubiri – nadhani nimewaambia haya hapo awali, nilikuwa mhubiri wa mzunguko nilipokuwa Tennessee, nikifundisha huko Tennessee, na ningehubiri katika makanisa matano tofauti. Ningeenda kutoka kanisa moja na ningetunga mahubiri na kisha kuyahubiri mara moja, mara mbili – mara ya pili, mke wangu kila mara alisema mara ya kwanza ilikuwa mbaya, mara ya pili ikawa bora zaidi.

Mara ya tatu, alisema, “Hiyo ilikuwa bora kwako,” na kisha nilipofika kanisa la nne na la tano, alisema, “Kwa kanisa la tano,” alisema, “Ningeweza kusema umechoka na mahubiri yako mwenyewe.” Kwa hivyo kile ambacho kingetokea ni – na kila wakati ningehubiri, kulingana na hadhira, maneno ambayo ningetumia kuhubiri mahubiri hayo hayo yangekuwa tofauti kidogo. Ninachopendekeza ni kwamba Yesu atakuwa akihubiri mara nyingi, na kwa hivyo lazima uwe mwangalifu sana unaposema, “Lazima iwe maneno yaleyale.” Mathayo atakuwa akiandikia hadhira tofauti, na hadhira tofauti zitasikia kwa njia tofauti. Na kwa hivyo hapa, una mabadiliko haya kati ya ufalme wa mbinguni na ufalme wa Mungu.

V. Mbingu kama jina la Mungu [80:47-83:17]

Inawezekana – na nimesikia maelezo haya yakitolewa na kwa namna fulani nakubaliana nayo – Mathayo anatumia ufalme wa mbinguni kwa sababu anawaandikia Wayahudi, na kwa hivyo, Wayahudi hawapendi kusema “Mungu” na unaweza kuona hili kwa jinsi wanavyoliita jina lao “Yahweh” au “Yehova,” hawalitamki, watasema *Adonai* au watasema *Hashem* – “jina,” na kila mtu anajua “jina,” wanaposema *Hashem* – wanamaanisha Mungu. Lakini hawasemi neno “Mungu” kwa sababu hawataki kufanya kufuru, na ninaheshimu sana heshima yao kwa jina la Mungu. Nilichukizwa sana na utamaduni wetu ninapooona mambo haya ya OMG yakiendelea. Ninaona tu hili, mtu anajikwaa na ghafla ni "Mungu wangu," nami nasema tu, "Tunarejelea hili kwa njia gani" - haturuhusiwi kamwe kusema - mwalimu anaweza kusimama mbele ya darasa na kuacha kitu na kujiumiza na anaweza kusema "Mungu wangu," lakini ikiwa mwalimu huyo huyo atasema hivi na kusema "Mungu wangu," ACLU inamfuata na atashtakiwa na kupoteza kazi yake. Kwa hivyo kuwa mwangalifu sana na hilo, na ninawaheshimu Wayahudi kwa hilo. Sasa Mathayo, basi, anasema "ufalme wa mbinguni" - kama vile mama yangu alivyokuwa akisema. Mama yangu alikuwa akisema, badala ya kusema "Mungu nisaidie", mama yangu alikuwa akisema "Mbingu nisaidie. Mbingu nisaidie." Aliposema "Mbingu nisaidie" alimaanisha nini? Alimaanisha "Mungu nisaidie" lakini angesema "Mbingu nisaidie." Kwa hivyo mbingu hutumika kama mzunguko, au metonymy ambayo

mtu angeweza kusema - mbingu hutumika kama metonymy au mzunguko kumrejelea Mungu. Kwa hivyo nadhani Mathayo anafanya hivyo - kwa heshima ya hadhira yake ya Kiyahudi anaibadilisha na kuwa "ufalme wa mbinguni," na hilo linaonekana kuwa jambo lake kwa sababu ya hadhira yake ya Kiyahudi. Je, unabadilisha ujumbe wako kulingana na hadhira? Bila shaka unafanya hivyo. Kwa hivyo, Mathayo anatumia "ufalme wa mbinguni" badala ya "ufalme wa Mungu."

Sawa, ufalme wa mbinguni. Sasa, ninachofikiria nitafanya ni kupumzika kidogo hapa sasa. Tumekuwa tukienda kwa muda mrefu. Kwa hivyo tupumzike kidogo, na tutakaporudi tutazungumzia ufalme wa mbinguni.

Imenukuliwa na Sarah Woodbury

Imehaririwa na Ben Bowdon

Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt